

Pobresa Femenina

El gènere de la pobresa

Fina Rubio - Fundació SURT



FUNDACIÓ

surt

Més del 70% de la població pobre del món són dones



Dècada dels 80 - Beíjng 1995

“Biaix de gènere de les causes de la pobresa”

Cuando la impresión generalizada es la de que las vidas de las mujeres están mejorando en todo el mundo, las cifras desmienten este tópico. Es un hecho verificable, por ejemplo, que en las familias del Primer y del Tercer Mundo, el reparto de la renta no sigue pautas de igualdad, sino que sus miembros acceden a un orden jerárquico de reparto presidido por criterios de género. (Rosa Cobo)



- Pràctiques culturals, estereotips i desigualtats estructurals fortament arrelades en un model heteropatriarcal de relacions socials
- Un sistema construït sobre la divisió sexual del treball que atribueix a l'home el rol hegemònic –i els privilegis que se'n deriven- de subministrador principal dels recursos mentre relega les dones al rol, per força desvaloritzat, de cuidadores invisibles de la reproducció, física, emocional i social.
- La crisi ha posat en evidència el fracàs del sistema econòmic, que ha imposat el guany especulatiu com motor de la economia, per donar resposta a les necessitats humanes.
- Ha fet evident la seva incapacita per resoldre una de les seves contradiccions principals: la ruptura entre producció i reproducció



Retrocés global en drets i en condicions d'equitat ((Global Gender Gap)

Es mantenen les bretxes de gènere històriques i augmenta la precarització i la pobresa femenina

S'aguditzza la invisibilitat de les dones a l'economia i els treballs

Retrocedeix el repartiment i la corresponsabilització de les tasques de cura

- ✓ **Feminització de la pobresa:** La taxa de risc de pobresa es major per a les dones
 - 26,8 dones - 25,7 homes (2011 idescat).
- ✓ **21,8% de les llars sota l'umbral de pobresa:** Les llars amb major risc de caure en situacions de pobresa són els **monoparentals** (majoritàriament femenins)
- ✓ La pobresa infantil augmenta fins al 45%
- ✓ Les llars amb fills són les que tenen majors nivells d'exclusió: 26% front el 15,4 de les llars sense fills
- ✓ **Biaix de gènere en les estadístiques:** el càlcul de risc de pobresa es fa a nivell familiar que amaga l'impacta diferencial en les llars (no son neutres al gènere)

“El risc de pobresa, i especialment de pobresa infantil, està molt condicionat per les facilitats que tenen les mares de trobar i mantenir una feina ben remunerada” (Estudi de l'Observatori Social d'Espanya i la UPF)

“La solució per combatre la pobresa infantil és augmentar l'ocupació femenina” (Gosta Esping-Andersen – Entrevista a TV3)



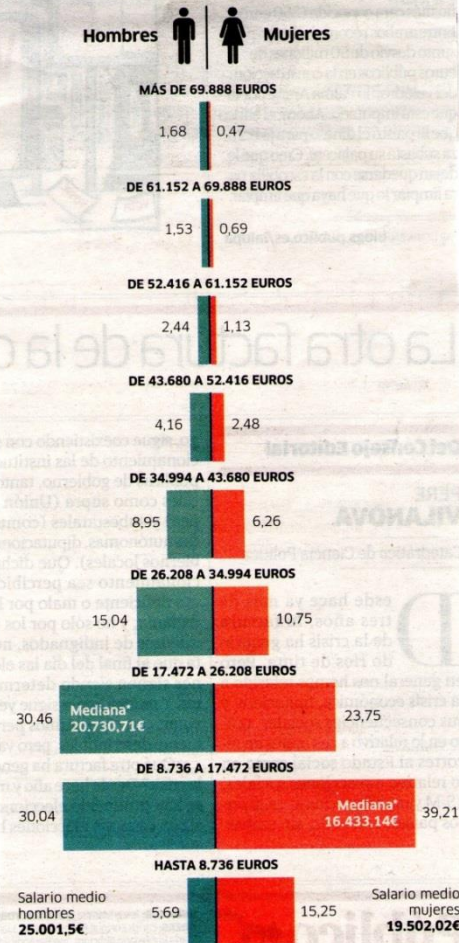
“El treball no pagat de les dones ha servit de matalàs amortidor de la crisi” (Lina Gálvez – Jornada DDIPPAS 20-03-2013)

- ✓ Reducció dels ingressos disponibles: Augment de les hores dedicades al treball domèstic per tal de mantenir la qualitat de vida de la llar
- ✓ Retallades en els pressupostos socials :
REFAMILIARITZACIÓ DE LA CURA (escoles bressol, beques, llei de dependència)
- ✓ L'increment de la càrrega total de treball incideix en els nivells d'estres, l'ansietat i la salut de les dones
- ✓ Increment de situacions de violència de gènere

Els Impactes en l'ocupació – treball precari

La pirámide de los salarios en España

► Porcentaje de varones o mujeres que se encuadran en cada tramo salarial. Datos de 2009. 8.736 euros equivalen al salario mínimo interprofesional para ese año.



(*) La mediana corresponde a la medida que divide a la población en dos mitades iguales: el 50% está por encima de esa franja salarial y el 50% por debajo

FUENTE: INE GRÁFICO: MIRIAM BAÑA

- ✓ Bretxa salarial: s'inverteix la tendència europea; Catalunya del 18,5 en 2009 al 19,8 en 2011 (ens igualem en la precarietat, s'incrementa fins al 23% o més en llos directius)
- ✓ Parcialitat no dessitjada: Acumulem els majors percentatge de contractació a tiemposparcial (el 72%)
- ✓ Pensions: Les dones reben una pensió mitjana un 38% inferior a la dels homes; Majoritàriament pensions no contributives
- ✓ Temps de cotització: els homes han treballat una mitjana de 43,4 anys; les dones han treballat (remunerat) una mitjana de 12,8
- ✓ Sostre de vidre: les dones en alts càrrecs de direcció a les empreses no arriben al 10% i el 72% de les empreses espanyoles no tenen dones en els seus consells d'administració.



Estratègies d'adaptació i
resiliència:

les dones gestores de
l'economia domèstica

- ✓ "Naturalització" de les desigualtats
- ✓ Pressió per reforçar els rols de gènere tradicionals ("ser dona és ser mare")
- ✓ Les accions i polítiques de millora de la corresponsabilitat cauen de totes les agendes polítiques
- ✓ Superar les desigualtats de gènere es subordina a la crisi
- ✓ No avaluació dels impactes de gènere: risc d'agreujament de la desigualtat.



Per a fer front a la crisi

EQUITAT DE GÈNERE

JA!